

Upute o osnovama za vođenje dokumentacije o predmetima muzejske građe

U cijelosti objavljujemo i nove Upute o osnovama za vođenje dokumentacije o predmetima muzejske građe u SR Hrvatskoj, donesene u 1989. godini. Objavljene su i u Vjesniku Republičkoga komiteta za prosvjetu, kulturu, fizičku i tehničku kulturu SR Hrvatske, Zagreb, godište IX, br. 3-4, od 25. travnja 1989. godine i od strane MDC-a i Muzejskog savjeta Hrvatske dostavljene svim muzejima i galerijama u SR Hrvatskoj.

Muzejski savjet Hrvatske na sjednici održanoj 22. veljače 1989. godine donio je

Upute

o osnovama za vođenje dokumentacije o predmetima muzejske građe

Točka 1.

Ovim uputama uređuju se osnove za vođenje dokumentacije o muzejskim i galerijskim predmetima, za njihovu klasifikaciju, sigurnosno mikrofilmiranje i računsku obradu podataka.

Točka 2.

Minimalni opseg potrebne dokumentacije muzejskih i galerijskih predmeta prema ovim uputama je slijedeći:

1. Opća kartica muzejskog predmeta
2. Kartica smještaja predmeta
3. Kartica konzervatorskog postupka
4. Fotografija
5. Dijapozitivi
6. Film
7. Videotape (videotraka)
8. Crtež
9. Arhitektonska snimka
10. Fotogrametrija
11. Geodetska snimka
12. Mikropreparati
13. Specijalna fotografija
14. Fizikalne analize
15. Kemijske analize
16. Uzroci materijala
17. Modeli, odljevi, makete
18. Bibliografski podaci

Potpuniji opis minimalnog opsega dokumentacije iz stava 1. ove točke tiskan je u časopisu »Muzeologija« br. 25/87. te ga se treba pridržavati.

Točka 3.

Prema temeljnim fizičkim svojstvima muzejski i galerijski predmeti razvrstavaju se u četiri vrste:

- dvodimenzionalni predmeti,
- trodimenzionalni predmeti,
- životinje,
- materijalni izvori.

Potpuniji opis navedenih predmeta tiskan je u časopisu »Muzeologija«, br. 25/87. te ga treba primjenjivati.

Točka 4.

Radi ujednačavanja i komparabilnosti dokumentacije o muzejskim i galerijskim predmetima uvodi se najniža razina kvalitete podataka opće vrste, i to: pisani, crtački, ostali audiovizualni podaci i trodimenzionalna dokumentacija.

Točka 5.

Pisani su podaci:

- kartotečni,
- analitički,
- bibliografski.

Točka 6.

Kartotečni podaci treba da budu potvrđeni u literaturi ili arhivskoj građi, da rezultiraju iz komparativnih istraživanja ili da budu iznimno provjereni usmeni podaci.

Neprovjereni ili nedovoljno točni podaci u kartotekama se upisuju olovkom ili označavaju znakom pitanja.

U karticu se upisuju podaci o osobi koja ih je unijela, kao i o vremenu kada se kartica ispunjavala.

Naknadne se promjene evidentiraju identificiranjem dokumentatora.

Točka 7.

Analitički podaci vode se na osnovi mikropresjeka, specijalne fotografije, fizikalne, kemijske ili druge analize, te uzoraka materijala.

Analitički podaci sadržavaju:

- datum izrade podataka, osobu koja je izradila analizu, snimila fotografiju, koja je interpretirala analizu i osobu koja je provela kontrolu analize ili nalaza,
- mjesto gdje je podatak izrađen,
- svrhu izrade,
- mjesto uzimanja uzorka s originalnog predmeta, i
- rezultat analiza (pismeni nalazi).

Točka 8.

Bibliografski podaci upisuju se u kartice muzejskih i galerijskih predmeta.

Obrade pojedine bibliografske jedinice obavlja se u skladu sa standardima što se primjenjuju u Nacionalnoj i sveučilišnoj biblioteci u Zagrebu.

Za posebne bibliografije treba navesti obrađivača bibliografije, mjesto i datum njezine izrade.

Točka 9.

Crtački podaci vode se putem crteža, arhitektonskih snimaka, geodetskih snimaka i fotogrametrija.

Crtački podatak sadrži:

- punu identifikaciju predmeta,
- oznaku mjesta čuvanja predmeta,
- mjerilo (brojčano i grafičko),
- datum izrade i ime osobe koja je dokumentaciju izradila, te
- svrhu izrade.

Točka 10.

Audiovizualni podaci vode se putem fotografija, di-japozitiva, filma i videotraka.

Izrada podataka zasniva se na slijedećem:

- svaki negativ ili pozitiv treba da bude tehnički izrađen u okviru postojećih standarda, - treba da postoji identifikacijska veza između negativa i pozitiva u oba smjera.

Svaki vizualni podatak sadrži:

- veličinu negativa, di-japozitiva, širinu trake filma i tip videoprpce,
- potrebne uvjete čuvanja,
- identifikaciju snimka,
- svrhu snimanja,
- ime i prezime snimatelja,
- mjesto gdje se čuva negativ, pozitiv ili film, i
- podatak za brzo pronalaženje vizualnog podatka.

Točka 11.

Trodimenzionalnu dokumentaciju čine modeli, odljevi i makete.

Ova dokumentacija sadrži:

- potpunu identifikaciju predmeta,
- mjesto čuvanja,
- uvjete čuvanja, - datum izrade, ime autora i mjesto izrade,
- materijal od kojeg je predmet izrađen,
- svrhu izrade i
- način uzimanja kalupa s originala.

Trodimenzionalna se dokumentacija izrađuje tako da vjerno predočuje izvorni izgled predmeta.

Točka 12.

Identifikacija muzejskih i galerijskih predmeta provodi se određivanjem šifre ili kodnog broja svakog predmeta.

Točka 13.

Kodni broj sastoji se od tri dijela, i to:

- prvi dio kodnog broja, koji označava muzej ili galeriju u kojoj je predmet inventiran,
- drugi dio kodnog broja sadrži inventarni broj predmeta,
- trećim se dijelom kodnog broja označava specifičnost inventiranja u pojedinom muzeju ili galeriji, izuzev u slučaju kad se inventarni brojevi u inventarnim knjigama upisuju kontinuirano.

Točka 14.

Kodni broj muzejskog i galerijskog predmeta upisuje se na svaki dokument, karticu, crtež i fotografiju (fototeku), koji se odnose na taj predmet.

Na prvu stranicu inventirane knjige unosi se kodna oznaka muzeja ili galerije i oznaka specifičnosti inventiranja.

Točka 15.

Registar kodnih oznaka za identificiranje muzejskih i galerijskih predmeta vodi Muzejski dokumentacioni centar u Zagrebu.

Svaka novoosnovana muzejska organizacija dužna je od Muzejskog dokumentacionog centra u Zagrebu za-trražiti svoju kodnu oznaku.

Muzejske organizacije su dužne pridržavati se uputa o upisu kodnog broja, koje su tiskane u časopisu »Muzeologija«, br. 25/1987.

Točka 16.

Klasifikacija muzejskih i galerijskih predmeta sastavni je dio obavezne rubrike opće inventarne kartice i sadrži tri stupnja razvrstavanja muzejskih i galerijskih predmeta.

Prvi stupanj razvrstavanja obuhvaća 21 glavnu kategoriju, drugi svrhu ili namjenu predmeta, te njegov naziv, a treći stupanj, razdiobu po vrstama predmeta.

U provođenju klasifikacije muzejskih i galerijskih predmeta muzejske organizacije dužne su se pridržavati klasifikacijskog sistema izloženog u časopisu »Muzeologija«, br. 25/1987.

Dopune klasifikacije izdavat će Muzejski dokumentacioni centar u Zagrebu svakih šest mjeseci na prijedlog pojedinih muzeja i galerija u suradnji s matičnim muzejima.

Točka 17.

Za svaki muzejski i galerijski predmet muzejske organizacije treba da vode opće inventarne kartice muzejskih i galerijskih predmeta.

Format opće inventarne kartice je A5.

Opća inventarna kartica ima prednju i stražnju stranu s određenim rubrikama, te karticu nastavljanja koja je sastavni dio opće inventarne kartice.

Oblik i rubrike opće inventarne kartice i kartice nastavljanja tiskani uz ove Upute sastavni su njegov dio.

Ispunjavanje opće inventarne kartice i kartice nastavljanja obavlja se prema uputama tiskanim u časopisu »Muzeologija«, br. 25/1987.

Točka 18.

Sigurnosno mikrofilmiranje muzejskih i galerijskih predmeta, kao i oprema koja je za tu svrhu potrebna sadržani su u uputama tiskanim u časopisu »Muzeologija« br. 25/1987. koje du obavezne za muzejske organizacije.

Točka 19.

Zajedničku bazu podataka za sve muzejske organizacije vodi Muzejski dokumentacioni centar u Zagrebu.

Radi kompletiranja zajedničke baze podataka iz stava 1. ove točke muzejske su organizacije dužne Muzejskom dokumentacionom centru u Zagrebu dostavljati potrebne podatke sadržane u općoj inventarnoj kartici.

Točka 20.

Dokumentacija u muzejskim i galerijskim predmetima, izrađena prema ovim Uputama, snima se na mikrofilm u tri primjerka, od kojih jedan ostaje muzejskoj organizaciji, kod koje se predmeti nalaze, jedan se obavezno dostavlja Muzejskom dokumentacionom centru u Zagrebu, te jedan primjerak pohranjuje u sigurnosnom spremištu dokumentacije kulturnih dobara.

Točka 21.

Sve stručne upute i pobliža objašnjenja potrebna za primjenu i provođenje uputa daje Muzejski dokumentacioni centar i stručne komisije osnovane pri MDC-u u Zagrebu.

Točka 22.

U odnosu na vođenje knjiga muzejske građe u muzejskim organizacijama primjenjuju se odredbe Uputstva o načinu vođenja knjiga muzejske građe i kartoteke u muzejima i muzejskim zbirkama (»Narodne novine«, br. 49/60), izuzev odredbi točaka 11–14. tog Uputstva.

Točka 23.

Ove upute primjenjivat će se u vremenu od 1. travnja 1989. do 30. travnja 1992. eksperimentalno u svim muzejima i galerijama SRH. Muzejski savjet Hrvatske pratit će njihovu provedbu i na toj osnovi do kraja svog mandata donijeti Uputstvo o osnovama za vođenje dokumentacije o predmetima muzejske građe. Muzeji i galerije u Hrvatskoj obavezni su u okviru ovog eksperimentalnog perioda obraditi po ovim uputama najmanje 20 posto svog inventara, ravnomjerno iz svih njihovih dijelova.

Broj: 5467/1-1989.
Zagreb, 22. veljače 1989.

Predsjednik Muzejskog savjeta
Hrvatske
Dr. Ivo Maroević, v. r.

kartica	kartoteka	kategorija	muzej/galerija: inventarni broj	dio
identifikacija	I II D III		tip	broj
☐	naziv predmeta: klasifikacija		D metoda determinacije: determinator: datum	
izrada	način	uloga osobe	ime	vrijeme izrade (nastanka)
☐	mjesto nastanka		detalj izrade	
prikupljanje	ime mjesta/detalj			
☐	u okviru/detalj			D
☐	način prikupljanja		sakupljač: datum	
opis	ključna riječ stanja/detalj		ključna riječ cjelovitosti/detalj	
☐	ključna riječ materijala/detalj			
☐	dio: aspekt: ključna riječ opisa/detalj			D
opis	dimenzije	jedinica	veličina	broj: jedinica/točnost
☐				

opis	natpis		način		položaj						
	N	oznaka									
		prijepis		detalj		D					
		opis									
nabava	metoda nabave			nabavljeno od: datum							
	N	D		cijena	uvjeti	D	procjena: datum				
		da/ne									
povezivanje	ključna riječ: veza			veza: osoba		D veza: datum					
	N	veza: mjesto			detalj		D				
postupak		konzerviranje		drugi postupak		metoda/detalj:		osoba:	datum:	detalj	uputnica
	reproduciranje										
	konzerviranje										
	reproduciranje										
dokumentacija	v		vrsta		autor: datum: naslov: časopis ili izdavač: svezak: detalj						
napomene	napomene										
smještaj	smještaj: datum					ispunio: datum					

Opća inventarna kartica: format A5, stražnja strana

Kartica	KARTOTEKA				MUZEJ/GALERIJA: INVENTARNI BROJ				DIO			
									ISPUNIO: DATUM			

KARTICA NASTAVLJANJA

»Narodne novine«, Zagreb 100-815-89